

ใบความรู้ที่ ๔ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ราชธานีราช ตอน กำเนิดมะกะโท

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ เรื่อง การอธิบายคุณค่าของเรื่องที่อ่าน

รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

การวิเคราะห์และเขียนอธิบายคุณค่าจากเรื่องที่อ่าน

การวิเคราะห์ หมายถึง การพิจารณาตรวจตรา แยกแยะและประเมินค่า ซึ่งจะเกิดประโยชน์ต่อผู้วิเคราะห์ ในการนำไปแสดงความคิดเห็น อภิปรายข้อเท็จจริงให้ผู้อื่นทราบ ด้วยว่าใครเป็นผู้แต่ง เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร มีประโยชน์อย่างไร ต่อใครบ้าง ผู้วิเคราะห์ มีความเห็นอย่างไร เรื่องที่อ่านมีคุณค่าด้านใดบ้างและแต่ละด้าน สามารถนำไปประยุกต์ ให้เกิดประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันอย่างไรบ้าง

แนวทางในการวิเคราะห์วรรณกรรม

การวิเคราะห์วรรณกรรมมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอย่างกว้าง ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมงานเขียนทุกประเภท แต่ละประเภท ผู้วิเคราะห์ต้องนำแนวการวิเคราะห์ไปปรับใช้ ให้เหมาะสมกับงานเขียนแต่ละชิ้นงานซึ่งมีลักษณะ แตกต่างกันไป ซึ่งประพันธ์ เรื่องณรงค์ และคณะ (๒๕๔๕ : ๑๒๘) ได้ให้หลักเกณฑ์กว้าง ๆ ในการวิเคราะห์ วรรณกรรม ดังนี้

๑. ความเป็นมาหรือประวัติของหนังสือและผู้แต่ง เพื่อช่วยให้วิเคราะห์ในส่วนอื่น ๆ

๒. ลักษณะคำประพันธ์

๓. เรื่องย่อ

๔. เนื้อเรื่อง ให้วิเคราะห์เรื่องในหัวข้อต่อไปนี้ตามลำดับ โดยบางหัวข้ออาจจะมี หรือไม่มีก็ได้ตามความ จำเป็น เช่น โครงเรื่อง ตัวละคร ฉาก วิธีการแต่ง ลักษณะการเดินทาง เรื่อง การใช้ถ้อยคำ สำนวนในเรื่อง ท่วงทำนอง การแต่ง วิธีคิดสร้างสรรค์ ทศนะหรือมุมมองของผู้เขียน เป็นต้น

๕. แนวคิด จุดมุ่งหมาย เจตนาของผู้เขียนที่ฝากไว้ในเรื่อง ซึ่งต้องวิเคราะห์ออกมา

คุณค่าของวรรณกรรม โดยปกติจะวิเคราะห์ตามหัวข้อต่อไปนี้

๑) คุณค่าด้านวรรณศิลป์ คือ ความไพเราะของบทประพันธ์ ซึ่งอาจทำให้ผู้อ่านเกิดอารมณ์ ความรู้สึกและ จินตนาการตามรส ความหมายของถ้อยคำและภาษาที่ผู้แต่งเลือกใช้เพื่อให้ความหมายกระทบใจผู้อ่าน แนวการ วิเคราะห์คุณค่า

๒) คุณค่าด้านเนื้อหาสาระ แนวความคิดและกลวิธีนำเสนอ

๓) คุณค่าด้านสังคม วรรณคดีและวรรณกรรมจะสะท้อนให้เห็นสภาพของสังคมและวรรณคดีที่ดีสามารถ จรรโลงสังคมได้อีกด้วย

๔) การนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ผู้อ่านสามารถนำแนวคิดและประสบการณ์จากเรื่องที่อ่านไป ประยุกต์ใช้หรือแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้